

***Suvestinė redakcija nuo 2008-08-29 iki 2010-02-02***

*Isakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [120-4907](#); Žin. 2007, Nr. [125-0](#), i. k. 1072230ISAK00A1-316*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO**

**Į S A K Y M A S**

**DĖL SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ NUSTATYMO IR JŲ TENKINIMO SĄLYGŲ BEI  
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. lapkričio 16 d. Nr. A1-316  
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimo Nr. 1116 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos invalidų socialinės integracijos įstatymo pakeitimo įstatymą“ (Žin., 2004, Nr. [136-4943](#)) 1.2 punktu:

1. T v i r t i n u Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygas bei taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. kovo 28 d. įsakymą Nr. A1-88 „Dėl Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygų bei taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [37-1323](#)).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

**(Prašymo dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo forma)**

\_\_\_\_\_  
(asmens (jo įgalioto atstovo, sutuoktinio, vaikų (įvaikių), globėjo, rūpintojo, asmeniui  
atstovaujančio gyvenamosios vietos savivaldybės socialinio darbuotojo arba bendruomenės  
narių ar kitų suinteresuotų asmenų) vardas ir pavardė, asmens kodas))

\_\_\_\_\_  
(adresas, telefonas)

\_\_\_\_\_ savivaldybei

**PRAŠYMAS  
DĖL SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO NUSTATYMO**

\_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

Prašau nustatyti \_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, adresas)  
specialiųjų poreikių lygį

\_\_\_\_\_  
(nurodomos kreipimosi priežastys)

**PRIDEDAMA:**

- 1.
- 2.
- ...

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

- \_\_\_\_\_
- Išvardijami pridedami dokumentai ar jų kopijos ir nurodomas jų lapų skaičius.

\_\_\_\_\_

**(Informacijos apie asmenį, kuris kreipėsi dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo,  
forma)**

\_\_\_\_\_  
(savivaldybės pavadinimas)

**INFORMACIJA APIE ASMENĮ, KURIS KREIPĖSI DĖL SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ  
LYGIO NUSTATYMO**

\_\_\_\_\_  
Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

\_\_\_\_\_  
(asmens vardas ir pavardė)

Asmens kodas

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

Tinkamą atsakymą pažymėkite ☒

**Informacijos gavimo būdai:**

- ☐ Rašytiniai dokumentai
- ☐ Besikreipiančio asmens pateikti dokumentai
- ☐ Kitų asmenų pateikti dokumentai
- ☐ Tiesioginio stebėjimo metu ir atliekant vertinimą gauti dokumentai

**I. DEMOGRAFINIAI DUOMENYS**

**1. GYVENAMOJI VIETA:**

Deklaruota \_\_\_\_\_

Faktinė \_\_\_\_\_

Telefonas \_\_\_\_\_

**II. SOCIALINIAI DUOMENYS**

**2. PILIETYBĖ:**

- ☐ Lietuvos Respublikos
- ☐ Kitos šalies (nurodykite) \_\_\_\_\_

**3. LEIDIMAS GYVENTI LIETUVOJE:**

- ☐ Turi nuolatinį leidimą
- ☐ Turi laikiną leidimą
- ☐ Neturi

**4. BENDRAVIMO KALBA:**

- ☐ Lietuvių

☐ Kita (nurodykite) \_\_\_\_\_

**5. ŠIUO METU TEIKIAMOS SPECIALIOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS:**

| Specialiosios pagalbos priemonių tipai |                    |
|----------------------------------------|--------------------|
| Techninės pagalbos priemonės           | 1.<br>2.<br>3. ... |
| Finansinės pagalbos priemonės          | 1.<br>2.<br>3....  |
| Socialinės paslaugos                   | 1.<br>2.<br>3....  |

**6. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIS:**

☐ Nustatytas

☐ Nenustatytas

☐ Jei nustatytas, nurodykite jo lygį \_\_\_\_\_

**7. PAJAMŲ ŠALTINIS:**

☐ Pajamos iš darbo (darbo užmokestis, pajamos iš žemės ūkio, pajamos iš verslo)

☐ Pensija

☐ Socialinės ir kitos pašalpos

☐ Kita (nurodykite) \_\_\_\_\_

**8. SOCIALINIAI RYŠIAI:**

☐ Gyvena vienas

☐ Gyvena su šeima

☐ Kita (nurodykite) \_\_\_\_\_

**9. KITOS PASTABOS** \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(informaciją parengusio asmens  
pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

**Su pateikta informacija susipažinau**

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(asmens vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_

Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo  
sąlygų bei taisyklių  
3 priedas

(Specialiosios pagalbos priemonių, kuriomis tenkinami specialieji poreikiai, ir  
specialiųjų poreikių lygio nustatymo aprašo forma)

\_\_\_\_\_  
(savivaldybės pavadinimas)

**SPECIALIOSIOS PAGALBOS PRIEMONIŲ, KURIOMIS TENKINAMI  
SPECIALIEJI POREIKIAI, IR SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO NUSTATYMO  
APRAŠAS**

\_\_\_\_\_  
Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

Vadovaujantis Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygomis bei  
taisyklėmis, patvirtintomis socialinės apsaugos ir darbo ministro \_\_\_\_\_ įsakymu Nr. \_\_\_\_\_,

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas, adresas, telefonas)  
nustatomas specialiųjų poreikių lygis:

| Nr. | Specialiosios<br>pagalbos<br>priemonės                                                                                                    | Specialiųjų poreikių lygis                                                                          |                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                           | Specialiųjų<br>poreikių lygio<br>nustatymas<br>(nedidelių,<br>vidutinių, didelių) |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                           | nedidelių                                                                                           | vidutinių                                                                                                                                                                                                    | didelių                                                                                                                                                                                                   |                                                                                   |
| 1   | 2                                                                                                                                         | 3                                                                                                   | 4                                                                                                                                                                                                            | 5                                                                                                                                                                                                         | 6                                                                                 |
| 1.  | <b>Techninės<br/>pagalbos<br/>priemonės</b><br>(asmens judėsenos<br>priemonės, būsto ir<br>aplinkos<br>pritaikymas,<br>bendravimo ir kt.) | <u>Transportas</u> –<br>savarankiškai gali<br>keliauti<br>visuomeniniu<br>transportu                | <u>Transportas</u> –<br>savarankiškai gali<br>keliauti<br>visuomeniniu<br>transportu<br>nedidelius<br>atstumus arba su<br>lydinčiuoju<br>asmeniu didesnius<br>atstumus arba su<br>specialiuoju<br>transportu | <u>Transportas</u> – gali<br>keliauti tik su<br>lydinčiuoju<br>asmeniu<br>visuomeniniu<br>transportu arba su<br>specialiuoju<br>transportu arba<br>visai negali<br>keliauti<br>visuomeniniu<br>transportu |                                                                                   |
|     |                                                                                                                                           | <u>Nereikalingos<br/>arba reikalingos</u><br>nesudėtingos<br>techninės<br>pagalbos<br>priemonės (N) | <u>Reikalingos</u><br>sudėtingos<br>techninės<br>pagalbos<br>priemonės (S)                                                                                                                                   | <u>Reikalingos</u> ypač<br>sudėtingos ir<br>brangios<br>techninės<br>pagalbos<br>priemonės (Y)                                                                                                            |                                                                                   |

| Nr. | Specialiosios<br>pagalbos<br>priemonės       | Specialiųjų poreikių lygis                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Specialiųjų<br>poreikių lygio<br>nustatymas<br>(nedidelių,<br>vidutinių, didelių) |
|-----|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                              | nedidelių                                                                             | vidutinių                                                                                                                                                                                                                                               | didelių                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                   |
| 1   | 2                                            | 3                                                                                     | 4                                                                                                                                                                                                                                                       | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 6                                                                                 |
|     |                                              | <u>Būstas</u> –<br>pritaikymas<br>nereikalingas<br>asmenims                           | <u>Būstas</u> –<br>pritaikymas<br>reikalingas<br>asmenims,<br>turintiems<br>vidutinių<br>judėjimo bei<br>apsitarnavimo<br>funkcijų<br>sutrikimų                                                                                                         | <u>Būstas</u> –<br>pritaikymas<br>reikalingas<br>asmenims,<br>turintiems labai<br>ryškių ir ryškių<br>judėjimo bei<br>apsitarnavimo<br>funkcijų<br>sutrikimų                                                                                                                                             |                                                                                   |
|     |                                              | <u>Bendravimas</u> –<br>pats gali bendrauti<br>su kitais,<br>dalyvauti<br>pokalbiuose | <u>Bendravimas</u> –<br>sunkiai sekasi<br>suvokti savo<br>veiksmus, mąstyti<br>arba gali<br>bendrauti<br>panaudodamas<br>kitas priemones<br>(gestų kalbą ir kt.)<br>arba gali<br>bendrauti ir<br>suprasti ženklus,<br>dalyvauti<br>pokalbiuose          | <u>Bendravimas</u> –<br>nesuvokia savo<br>veiksmų, žodžių<br>prasmės,<br>nesugeba logiškai<br>mąstyti arba<br>sunkiai sekasi<br>bendrauti ir<br>suprasti ženklus,<br>techninės<br>pagalbos<br>priemonės mažai<br>padeda                                                                                  |                                                                                   |
|     | <b>Kurių daugiausia</b>                      |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                   |
| 2.  | <b>Finansinės<br/>pagalbos<br/>priemonės</b> | <u>Tikslinės<br/>kompensacijos</u> –<br>transporto išlaidų<br>kompensacija            | <u>Tikslinės<br/>kompensacijos</u> –<br>transporto išlaidų<br>kompensacija,<br>specialiųjų<br>lengvųjų<br>automobilių<br>įsigijimo, jų<br>techninio<br>pritaikymo išlaidų<br>kompensacija<br>(lengvasis<br>automobilis su<br>automatine<br>pavarų dėže) | <u>Tikslinės<br/>kompensacijos</u> –<br>nuolatinės<br>priežiūros<br>(pagalbos)<br>poreikis,<br>transporto išlaidų<br>kompensacija,<br>specialiųjų<br>lengvųjų<br>automobilių<br>įsigijimo, jų<br>techninio<br>pritaikymo išlaidų<br>kompensacija<br>(lengvasis<br>automobilis su<br>rankiniu<br>valdymu) |                                                                                   |
| 3.  | <b>Socialinės<br/>paslaugos</b>              | <u>Reikalingos</u><br>bendrosios<br>paslaugos                                         | <u>Reikalingos</u><br>bendrosios ir (ar)<br>specialiosios<br>socialinės<br>paslaugos<br>(socialinė<br>priežiūra)                                                                                                                                        | <u>Reikalingos</u><br>specialiosios<br>socialinės<br>paslaugos                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                   |

\_\_\_\_\_  
(asmens, nustačiusio spec. poreikius,  
pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

### **KOMISIJOS IŠVADA**

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė) nustatytas \_\_\_\_\_ specialiujų poreikių lygis\*  
(įrašyti: nedidelių, vidutinių, didelių)  
iki \_\_\_\_\_.  
(data)

Komisijos pirmininkas

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
\*Pastabos. Asmens specialiųjų poreikių lygis nustatomas:

1. Jeigu asmeniui reikalingos socialinės paslaugos, jos nustatomos neatsižvelgiant į tai, kas jas teikia (šeimos nariai, kaimynai, savivaldybė, apskritis ar kita).
2. Jeigu asmeniui nereikalingos socialinės paslaugos, socialinių paslaugų poreikis nustatomas kaip nedidelių specialiųjų poreikių lygis.
3. Jeigu nustatant asmens techninės pagalbos priemonių poreikį (1 punktas) surenkamas vienodas specialiųjų poreikių lygių skaičius, tai nustatomas didesnis specialiųjų poreikių lygis.
4. Jei surenkamas didesnis nedidelių specialiųjų poreikių lygių skaičius, tai nustatomas nedidelių specialiųjų poreikių lygis.
5. Jei surenkamas didesnis vidutinių specialiųjų poreikių lygių skaičius, tai nustatomas vidutinių specialiųjų poreikių lygis.
6. Jei surenkamas didesnis didelių specialiųjų poreikių lygių skaičius, tai nustatomas didelių specialiųjų poreikių lygis.
7. Jei surenkama po vieną skirtingą lygį, tai nustatomas vidutinių specialiųjų poreikių lygis.

\_\_\_\_\_

Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo  
sąlygų bei taisyklių  
4 priedas

(Sprendimo dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo forma)

(Herbas)

\_\_\_\_\_  
(savivaldybės pavadinimas)

**SPRENDIMAS  
DĖL SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO NUSTATYMO**

\_\_\_\_\_  
Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

Vadovaujantis Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygomis bei taisyklėmis, patvirtintomis socialinės apsaugos ir darbo ministro \_\_\_\_\_ įsakymu Nr. \_\_\_\_,

– \_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas, adresas, telefonas)  
nustatomas \_\_\_\_\_ specialiųjų poreikių lygis iki \_\_\_\_\_.  
(įrašyti: nedidelių, vidutinių, didelių) (data)

Asmuo, atsižvelgdamas į jam nustatytus specialiuosius poreikius, turi teisę kreiptis į savivaldybę dėl techninės, finansinės pagalbos priemonių ir socialinių paslaugų teikimo.

Teikiamos šios specialiosios pagalbos priemonės:

| Nr. | Specialiosios pagalbos priemonės | Teikėjas | Tenkinimo galimybės |
|-----|----------------------------------|----------|---------------------|
|     |                                  |          |                     |
|     |                                  |          |                     |
|     |                                  |          |                     |
| ... | ...                              | ...      | ...                 |

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_

Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo  
sąlygų bei taisyklių  
5 priedas

**(Sprendimo dėl didelių specialiųjų poreikių lygio nustatymo asmeniui, kuriam  
nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, forma)**

(Herbas)

\_\_\_\_\_  
(savivaldybės pavadinimas)

**SPRENDIMAS  
DĖL DIDELIŲ SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO NUSTATYMO ASMENIUI,  
KURIAM NUSTATYTAS SPECIALUSIS NUOLATINĖS SLAUGOS POREIKIS**

\_\_\_\_\_  
Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

Vadovaujantis Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygomis bei  
taisyklėmis, patvirtintomis socialinės apsaugos ir darbo ministro \_\_\_\_\_ įsakymu Nr. \_\_\_\_\_,  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas, adresas, telefonas)

\_\_\_\_\_  
kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (\_\_\_\_\_ pažyma SPS-1  
(data)  
Nr. \_\_\_\_\_), nustatomas didelių specialiųjų poreikių lygis.

Asmuo, atsižvelgdamas į jam nustatytus specialiuosius poreikius, turi teisę kreiptis į  
savivaldybę dėl techninės, finansinės pagalbos priemonių ir socialinių paslaugų teikimo.

Teikiamos šios specialiosios pagalbos priemonės:

| Nr. | Specialiosios pagalbos priemonės | Teikėjas | Tenkinimo galimybės |
|-----|----------------------------------|----------|---------------------|
|     |                                  |          |                     |
|     |                                  |          |                     |
|     |                                  |          |                     |
| ... | ...                              | ...      | ...                 |

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_

Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo  
sąlygų bei taisyklių  
6 priedas

**(Sprendimo dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo asmeniui, kuriam darbingumo  
lygis buvo nustatytas iki senatvės pensijos amžiaus, forma)**

(Herbas)

\_\_\_\_\_  
(savivaldybės pavadinimas)

**SPRENDIMAS  
DĖL SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO NUSTATYMO ASMENIUI, KURIAM  
DARBINGUMO LYGIS BUVO NUSTATYTAS IKI SENATVĖS PENSIJOS  
AMŽIAUS**

\_\_\_\_\_ Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

Vadovaujantis Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygomis bei  
taisyklėmis, patvirtintomis socialinės apsaugos ir darbo ministro \_\_\_\_\_ įsakymu Nr. \_\_\_\_\_,  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas, adresas, telefonas)

\_\_\_\_\_  
kuriam \_\_\_\_\_ proc. (darbingumo lygio pažyma \_\_\_\_\_ Nr. \_\_\_\_\_)  
(data)

darbingumo lygis buvo nustatytas iki senatvės pensijos amžiaus, neterminuotai nustatomas  
\_\_\_\_\_ specialiųjų poreikių lygis.

\_\_\_\_\_  
(įrašyti: nedidelių, vidutinių, didelių)

Asmuo, atsižvelgdamas į jam nustatytus specialiuosius poreikius, turi teisę kreiptis į  
savivaldybę dėl techninės, finansinės pagalbos priemonių ir socialinių paslaugų teikimo.

Teikiamos šios specialiosios pagalbos priemonės:

| Nr. | Specialiosios pagalbos priemonės | Teikėjas | Tenkinimo galimybės |
|-----|----------------------------------|----------|---------------------|
|     |                                  |          |                     |
|     |                                  |          |                     |
|     |                                  |          |                     |
| ... | ...                              | ...      | ...                 |

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir  
darbo ministro 2007 m. lapkričio 16 d.  
įsakymu Nr. A1-316

# SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ NUSTATYMO IR JŲ TENKINIMO SĄLYGOS BEI TAISYKLĖS

## I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygos bei taisyklės (toliau vadinama – taisyklės) reglamentuoja asmens specialiųjų poreikių nustatymo ir tenkinimo principus, asmenų, kuriems nustatomi specialieji poreikiai, grupes, asmens specialiuosius poreikius nustatančius subjektus, specialiųjų poreikių nustatymo kriterijus, senatvės pensijos amžių sukakusių asmenų specialiųjų poreikių lygio nustatymą, asmens teises ir atsakomybę.

2. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

**Pagrindinės neįgalųjų veiklos sritys** – sritys, kuriose nustatomi ir tenkinami specialieji poreikiai (buitis ir asmeninis gyvenimas, ugdymas, darbinė veikla ir visuomeninis gyvenimas).

**Specialiųjų poreikių lygis** – asmens kompleksiškas veiklos ir galimybių suvaržymo, atsiradusio dėl sveikatos ir su sveikata susijusios būklės bei nepalankių aplinkos veiksnių, mastas, kuris įvertinamas reikalingos specialiosios pagalbos priemonių apimtimi.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatyme vartojamas sąvokas (Žin., 1991, Nr. [36-969](#); 2004, Nr. 83-2983).

3. Specialieji poreikiai teisės aktų nustatyta tvarka tenkinami specialiosios pagalbos priemonėmis: techninės pagalbos priemonėmis, finansinės pagalbos priemonėmis ir teikiant socialines paslaugas.

## II. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ NUSTATYMO IR TENKINIMO PRINCIPAI

4. Nustatant ir tenkinant asmens specialiuosius poreikius, laikomasi šių principų:

4.1. Lygių teisių – neįgalieji turi tokias pačias teises kaip ir kiti visuomenės nariai.

4.2. Lygių galimybių – asmuo, kuris kreipiasi dėl specialiųjų poreikių nustatymo ir tenkinimo, negali būti diskriminuojamas dėl lyties, kalbos, tautybės, religijos, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimo ar pažiūrų.

4.3. Socialinės atskirties mažinimo ir socialinės integracijos – specialiųjų poreikių tenkinimas didina žmogaus savarankiškumą, įtrauktumą į visuomenės gyvenimą tiek tiesiogiai (stiprinant jo funkcionavimą), tiek netiesiogiai (pritaikant aplinką, didinant specialistų profesinę kompetenciją).

4.4. Užimtumo skatinimo – specialiųjų poreikių tenkinimas skatina ir palengvina asmens užimtumą (ugdymąsi, mokymąsi, darbo paiešką, įsidarbinimą ir išsilaikymą darbe, laisvalaikį).

4.5. Atsakomybės ir atskaitomybės – tiek asmuo, kuriam nustatomi specialieji poreikiai, tiek juos nustatantys specialistai (socialinis darbuotojas, psichologas, gydytojas, specialusis pedagogas ir kt.) bei juos tenkinančios institucijos atsako už pateikiamų duomenų teisingumą ir specialiųjų poreikių nustatymo bei tenkinimo pagrįstumą ir atsiskaito teisės aktų nustatyta tvarka.

4.6. Decentralizacijos – asmenų specialieji poreikiai tenkinami kuo arčiau jų gyvenamosios vietos.

4.7. Bendradarbiavimo – specialiųjų poreikių nustatymo ir tenkinimo specialistai ir institucijos dirba glaudžiai bendradarbiaudami.

4.8. Solidarumo – šeima ir bendruomenė įtraukiama į asmens specialiųjų poreikių nustatymą ir tenkinimą.

4.9. Subsidiarumo – savarankiškumo ir pagalbos sau skatinimas (tai, ką asmuo gali atlikti pats, neturi būti atliekama už jį).

5. Tenkinant vaikų ir besimokančių asmenų iki 21 m. specialiuosius poreikius, prioritetai teikiami specialiesiems ugdymosi poreikiams; darbingo amžiaus asmenų – darbinės veiklos specialiesiems poreikiams; senatvės pensijos amžių sukakusių asmenų – nestacionarioms ir bendruomeninėms socialinėms paslaugoms.

### **III. ASMENŲ, KURIEMS NUSTATOMI SPECIALIEJI POREIKIAI, GRUPĖS**

6. Asmenų, kuriems nustatomi specialieji poreikiai, grupės:

6.1. asmenys iki 18 metų, kuriems nustatytas neįgalumo lygis;

6.2. darbingo amžiaus suaugusieji asmenys, kuriems nustatytas darbingumo lygis;

6.3. asmenys, kuriems nustatytas darbingumo lygis, susijęs su nelaimingais atsitikimais darbe ir profesinių ligų padariniais, neatsižvelgiant į jų amžių;

6.4. senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, kurių veikla ribota ir dalyvavimo visuomenės gyvenime galimybės varžomos dėl ilgalaikių sveikatos pokyčių ar jų pasekmių.

7. Specialieji poreikiai taip pat gali būti nustatomi:

7.1. asmenims, kuriems pedagoginės psichologinės tarnybos nustatė specialiuosius ugdymosi poreikius;

7.2. vaikams, kuriems nenustatytas neįgalumo lygis, bet kuriems pedagoginės psichologinės tarnybos nustatė specialiuosius ugdymosi poreikius;

7.3. asmenims, kuriems iki 18 metų buvo nustatyti intelekto, elgesio ir emocijų (psichikos) sutrikimai, specifinė pažinimo ir mokymosi negalia, tačiau sukakus 18 m. nenustatytas darbingumo lygis arba nustatytas didesnis negu 60 proc. darbingumo lygis;

7.4. asmenims, kurie baigė specialiąsias mokyklas ar bendrojo lavinimo mokyklų specialiąsias klases arba mokėsi pagal modifikuotą, adaptuotą, individualią ar specialiąją programą;

7.5. asmenims, kuriems nustatyti sveikatos sutrikimai, tačiau nenustatytas darbingumo lygis.

### **IV. ASMENS SPECIALIUOSIUS POREIKIUS NUSTATANTYS SUBJEKTAI**

8. Pagal kompetenciją asmens specialiuosius poreikius, vadovaudamiesi įstatymais ir kitais teisės aktais, nustato:

8.1. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;

8.2. ankstyvosios reabilitacijos tarnybos (vaikams iki 3 m.);

8.3. pedagoginės psichologinės tarnybos (vaikams nuo 3 iki 18 m., taip pat besimokantiems iki 21 m.);

8.4. sveikatos priežiūros įstaigos;

8.5. medicininės ir profesinės reabilitacijos centrai;

8.6. savivaldybės:

8.6.1. administracijos direktoriaus įgaliotas savivaldybės administracijos specialistas (toliau vadinama – specialistas) – atskirus specialiuosius poreikius;

8.6.2. administracijos direktoriaus arba savivaldybės tarybos sudaryta komisija (toliau vadinama – komisija) – kai asmens specialiesiems poreikiams nustatyti reikalingos įvairių sričių (sveikatos priežiūros ir kt.) specialistų išvados.

9. Asmuo, gavęs šių taisyklių 8.1–8.5 punktuose išvardytų tarnybų ar įstaigų išvadą dėl specialiųjų poreikių nustatymo (specialiųjų poreikių nustatymo pažymas ir, esant reikalui, gydytojų konsultacinės komisijos pateiktas kitas išvadas), jeigu nėra kitaip nustatyta teisės

aktuose, reglamentuojančiuose tam tikrų specialiųjų poreikių tenkinimo tvarką, dėl specialiųjų poreikių tenkinimo kreipiasi į gyvenamosios vietos savivaldybę.\*

## **V. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ NUSTATYMO KRITERIJAI IR SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIS**

10. Specialieji poreikiai nustatomi atsižvelgiant į pagrindines neįgaliųjų veiklos sritis: buitį ir asmeninį gyvenimą, ugdymąsi, darbinę veiklą ir visuomeninį gyvenimą.

11. Specialieji poreikiai savivaldybėse nustatomi pagal šiuos pagrindinius kriterijus:

11.1. techninės pagalbos priemonių poreikis;

11.2. finansinės pagalbos priemonių poreikis;

11.3. socialinių paslaugų poreikis.

12. Skiriami šie specialiųjų poreikių lygiai:

12.1. nedidelių – nežymiai ribota veikla ir dalyvavimo visuomeniniame gyvenime galimybės, nedidelė specialiosios pagalbos priemonių apimtis;

12.2. vidutinių – vidutiniškai ribota veikla ir dalyvavimo visuomeniniame gyvenime galimybės, vidutinė specialiosios pagalbos priemonių apimtis;

12.3. didelių – visiškai ribota veikla ir dalyvavimo visuomeniniame gyvenime galimybės, didelė specialiosios pagalbos priemonių apimtis arba nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

## **VI. SENATVĖS PENSIJOS AMŽIŲ SUKAKUSIŲ ASMENŲ SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO NUSTATYMAS**

13. Senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims (toliau vadinama – asmenys) nustatomas specialiųjų poreikių lygis, atsižvelgiant į jiems nustatytus specialiuosius poreikius.

14. Asmens specialiųjų poreikių lygį savivaldybėje nustato komisija. Specialiųjų poreikių lygis yra nustatomas vertinant reikalingų specialiosios pagalbos priemonių apimtį (3 priedas).

15. Asmuo (jo įgaliotas atstovas, sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), globėjas, rūpintojas) arba asmeniui atstovaujantis gyvenamosios vietos savivaldybės socialinis darbuotojas (toliau vadinama – asmuo), pageidaujantis, kad jam būtų nustatytas specialiųjų poreikių lygis, kreipiasi į gyvenamosios vietos savivaldybę ir pateikia šiuos dokumentus (asmens pateikiamų dokumentų originalų kopijas daro ir tvirtina specialistas):

15.1. nustatytos formos prašymą (1 priedas).

Veikdami asmens (šeimos) ar visuomenės socialinio saugumo interesais, prašymą gali pateikti ir kiti suinteresuoti asmenys, nurodę priežastį, dėl kurios asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas negali to padaryti pats;

15.2. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (pasą, asmens tapatybės kortelę);

15.3. pažymą apie deklaruotą gyvenamąją vietą arba pažymą, patvirtinančią, kad jis yra įtrauktas į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą (tik tuo atveju, kai Lietuvos Respublikos piliečio pase ar leidime nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje nėra atitinkamo įrašo apie gyvenamąją vietą arba nėra duomenų gyvenamosios vietos apskaitos dokumentuose);

15.4. kitų valstybių piliečiai, turintys leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, – leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

16. Specialistas, atsakingas už atskirų specialiųjų poreikių nustatymą, įvertina asmeniui reikalingos specialiosios pagalbos priemonių apimtį (techninės pagalbos priemonių ir (ar) būsto ir jo aplinkos pritaikymo poreikį, ir (ar) specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, ir (ar) specialųjį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį ir (ar) specialųjį transporto išlaidų kompensacijos poreikį, ir (ar) socialinių paslaugų teikimo poreikį, ir kt.), užpildo 2 ir 3 priedus ir pateikia juos komisijai.

17. Komisija atlieka šias funkcijas:
- 17.1. esant reikalui, kviečia asmenį į pokalbį;
  - 17.2. įvertina asmens pateiktus dokumentus;
  - 17.3. įvertina 16 punkte nurodyto specialisto pateiktą informaciją ir įrašo komisijos išvadą (3 priedas) apie nustatytą specialiųjų poreikių lygį ir jo terminą;
  - 17.4. parengia sprendimo dėl asmens specialiųjų poreikių lygio nustatymo (arba nenustatymo) projektą ir teikia jį pasirašyti savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos specialistui.
18. Sprendime (4 priedas) nurodoma:
- 18.1. nustatytas specialiųjų poreikių lygis;
  - 18.2. nustatyto specialiųjų poreikių lygio terminas (pagal pateiktą medicininę pažymą);
  - 18.3. specialios pagalbos priemonės, kurių teikimą ir pritaikymą organizuos savivaldybė.
19. Sprendimas su parašu ir antspaudu per 5 kalendorines dienas nuo jo priėmimo dienos įteikiamas (išsiunčiamas) asmeniui. Sprendimo kopija įsegama į asmens bylą.
20. Sprendimas dėl specialiųjų poreikių lygio ir jų tenkinimo turi būti priimamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo asmens prašymo pateikimo dienos.
21. Nustačiusi asmens specialiųjų poreikių lygį, gyvenamosios vietos savivaldybė išduoda socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos neįgaliojo pažymėjimą.
22. Specialiųjų poreikių lygis gali būti nustatytas ir savivaldybėje, kurioje asmuo faktiškai gyvena. Tokiu atveju sprendimo kopija apie asmens specialiųjų poreikių lygio nustatymą turi būti pateikta ir savivaldybės administracijai pagal asmens deklaruotą gyvenamąją vietą.

## **VII. ATSKIRI SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO NUSTATYMO ATVEJAI**

23. Specialiųjų pagalbos priemonių apimtis nevertinama (2 ir 3 priedai nepildomi ir komisijai svarstyti neteikiami) šiais atvejais:

23.1. kai senatvės pensijos amžių sukakusiam asmeniui yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis. Tokiam asmeniui nustatomas didelių specialiųjų poreikių lygis.

Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės specialistas priima sprendimą dėl tokio asmens specialiųjų poreikių lygio nustatymo. Sprendimas dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo su parašu ir antspaudu per 5 kalendorines dienas nuo jo priėmimo dienos įteikiamas (išsiunčiamas) asmeniui. Sprendimo kopija įsegama į asmens bylą (5 priedas);

23.2. kai asmeniui buvo nustatytas darbingumo lygis iki senatvės pensijos amžiaus.

24. Asmeniui, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus buvo nustatytas darbingumo lygis (išskyrus specialiuosius poreikius), nustatomas neterminuotas specialiųjų poreikių lygis, remiantis jo pateikta darbingumo lygio pažyma:

24.1. esant 0–25 proc. darbingumo lygiui, nustatomas didelių specialiųjų poreikių lygis;

24.2. esant 30–55 proc. darbingumo lygiui, nustatomas vidutinių specialiųjų poreikių lygis;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-283](#), 2008-08-20, *Žin.*, 2008, Nr. 98-3798 (2008-08-28), i. k. 1082230ISAK00A1-283

24.3. *Neteko galios nuo 2008-08-29*

*Punkto naikinimas:*

Nr. [A1-283](#), 2008-08-20, *Žin.*, 2008, Nr. 98-3798 (2008-08-28), i. k. 1082230ISAK00A1-283

Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės specialistas priima sprendimą dėl tokio asmens specialiųjų poreikių lygio nustatymo. Sprendimas dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo su parašu ir antspaudu per 5 kalendorines dienas nuo jo priėmimo dienos įteikiamas (išsiunčiamas) asmeniui. Sprendimo kopija įsegama į asmens bylą (6

priedas).

25. Asmenims, nurodytiems šių taisyklių 23.1 ir 23.2 punktuose, išduodamas socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos neįgaliojo pažymėjimas.

## **VIII. ASMENS TEISĖS IR ATSAKOMYBĖ**

26. Asmuo turi teisę:

26.1. kreiptis dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo ir tenkinimo;

26.2. dalyvauti nustatymo procese ir reikšti savo pageidavimus;

26.3. nesutikdamas su nustatytu specialiųjų poreikių lygiu, teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į savivaldybę dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo iš naujo.

27. Asmuo privalo teikti specialiųjų poreikių lygiui nustatyti ir tenkinti reikalingą informaciją.

28. Asmuo atsako už pateikiamos informacijos teisingumą.

## **IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

29. Asmeniui pakeitus gyvenamąją vietą ir jam pageidaujant, dokumentų kopijos apie jam nustatytą specialiųjų poreikių lygį, jo terminą ir specialiųjų poreikių tenkinimą persiunčiamos naujos gyvenamosios vietos savivaldybei.

30. Informacija, kiti duomenys bei dokumentai kaupiami asmens byloje ir laikomi savivaldybės duomenų bazėje. Statistinė informacija teikiama Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

31. Jei asmeniui specialieji poreikiai buvo nustatyti terminuotai, iki senatvės pensijos amžiaus, jie turi būti nustatyti iš naujo.

32. Senatvės pensijos amžių sukačė asmenys, kuriems vietoj valstybinės socialinio draudimo I grupės invalidumo pensijos arba valstybinės socialinio draudimo netekto darbingumo pensijos, paskirtos netekus 75–100 procentų darbingumo, paskyrus valstybinę socialinio draudimo senatvės pensiją buvo paskirtas ir iki 2008 m. sausio 1 d. mokamas 0,5 valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio priedas nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikiui tenkinti, prilyginami neįgaliesiems, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

33. Sprendimas dėl specialiųjų poreikių lygio, jo termino nustatymo ir specialiųjų poreikių tenkinimo gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka.

---

### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-283](#), 2008-08-20, Žin., 2008, Nr. 98-3798 (2008-08-28), i. k. 1082230ISAK00A1-283

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. A1-316 "Dėl Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygų bei taisyklių patvirtinimo" pakeitimo